

MODERN GREEK A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
GREC MODERNE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
GRIEGO MODERNO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)
Mardi 21 mai 2002 (après-midi)
Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Σχολιάστε ένα από τα ακόλουθα κείμενα:

1. (α)

Τό σπίτι τὸ εἶχαν κληρονομιά ἀπὸ τῆ γιαγιά της, καθὼς καὶ τῆ μαντεμένα μασίνα, ὅπου τώρα πραγματοποιοῦσε κατάληψη ἢ Νάνση. Ἀπὸ τὸ μπαλκόνι μας βλέπεις μέχρι καὶ τὴν Ἀκρόπολη, καμάρωναν οἱ δύο ἀδερφοῦλες. Ἀκρόπολη ἀκριβῶς δὲν ἔβλεπες, ὅμως, πεισματῶνε ἢ Μελανία, ἀπὸ γεωγραφικῆς ἀπόψεως ἢ Ἀκρόπολις
5 κεῖται ἀκριβῶς ἀπέναντί μας, καὶ ἂν δὲν ἔμπαιναν στὴ μέση οἱ πολυκατοικίες τριῶν συνοικιῶν, τὸν Παρθενῶνα θὰ τὸν εἶχα στὸ πιάτο μπροστά μου.

Γιὰ τὴν ὥρα, μπροστά της εἶχε τὸν πισινὸ τῆς ἀδερφοῦλας της, ἐγκλωβισμένον στὴν κολλὰν βερμούδα. Ἀκολουθοῦσε ἢ πίσω ὅψις τῶν ποδιῶν τῆς ἀδερφοῦλας, ὀχυρωμένα σὲ καλσὸν μὲ ραφή. Ἡ Νάνση πάντα αὐτοκτονοῦσε μπρουμυτισμένη.

10 Δίπλα στὶς γόβες τῆς Νάνσης, στὸ πάτωμα, ἓνα ἄρνι σχήματος ἐμβρύου σὲ ταψί, περικυκλωμένο ἀπὸ πατάτες —ὄχι ἄρνι πλήρες, μόνο στήθος, σβέρκος καὶ τὸ κεφαλάκι· ἢ Νάνση τοῦ εἶχε κάνει ἔξωση, δὲν χωροῦσαν στὴ μασίνα ταυτοχρόνως, ἐξάλλου θὰ λαδωνόταν, ἄσε πὺ τὸ ἄρνι μύριζε ἄρνιλα καὶ δὲν πήγαινε καθόλου μὲ τὸ ἄρωμά της, ἐπιπλέον δὲ καὶ παχαίνει, στοχαζόταν μέσα
15 στὴ μοναξιά τοῦ φούρνου ἢ Νάνση, μαστουρωμένη κάπως, εἶχε πιά ρουφήξει χιλίων δραχμῶν πετρογκάζ, καλὲ ἐγὼ γλάρωσα! ξανασκέφτηκε. Ἐὰν δὲν πεθάνω ἐγκαίρως, θὰ μὲ πάρει ὁ ὕπνος, ἡμαρτον! Καὶ ἀγωνιζόταν νὰ διατηρήσει σὲ καλὴ ποζισιὸν τὶς γάμπες της, ἐκτὸς φούρνου.

Ἡ κυρία Φιλαδέλφεια μὲ τῆ Σταυρούλα εἶχαν πιάσει στασίδι πλάι στὴν πόρτα
20 τοῦ αὐθαίρετου καμπινέ. Ποῦ μάλιστα εἶχε καὶ δική του στέγη, ἐλενὶτ θαλασσί, χαμηλότερη ἀπ' τὸ ταβάνι τοῦ δωματίου καὶ χρησίμευε ὡς κελλάρι γιὰ κρεμμύδια, πατάτες καὶ τσάι τοῦ βουνοῦ, μὲ μία κινητὴ ξύλινη σκάλα στὸ πλάι, στολισμένη μὲ κουζινόπανα, γιὰ τὴν ἀνάληψη πρὸς κελλάρι.

Ἡ δεσποινὶς Μελανία εἶχε ἀνοίξει σφοδρὸ διάλογο μὲ τὰ πόδια τῆς
25 ἀδερφοῦλας της.

—Νάνση! Βγὲς μωρὴ ἀπὸ κεῖ! Μοῦ ἐξόρισες καὶ τὸ ἄρνι, πότε θὰ ψηθεῖ; Καὶ ἂν ἔρθει ὁ Θεολόγος;

Ἡ Νάνση ἀπαξιοῦσε, ἀπαντοῦσε μόνο μὲ πονεμένο χλιμίντρισμα.

—Ἐλα κοριτσάκι μου, ἄρχισε ἢ κυρία Φιλαδέλφεια, βγὲς καὶ θὰ κάνεις μαντάρα
30 τὸ ροῦχο σου, —κρίμα ἀπ' τὸ Θεό, γύρισε στὴ Σταυρούλα (αὐτὴ εἶχε φέρει καὶ τὸ πλέξιμό της), τὸ βάλε βουλή ν' αὐτοκτονάει κάθε δεκαπέντε, διπλωματοῦχος κομμώτρια!

—Πές τα! Πές τα! ἐκραύγασε ἢ δεσποινὶς Μελανία. Πές τα νὰ τ' ἀκούει ἐκεῖ στὸν Ἄδη πὺ κατεβαίνει! Τόσα λεφτὰ πλήρωσα γιὰ δίπλωμα, σχολὴ Ἀμαράντου.

35 Ἡ Νάνση ὅμως δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ τ' ἀκούσει —χώρια πὺ εἶχε μισοφτιαχτεῖ μὲ τὸ πετρογκάζ. Ἦταν ὄντως διπλωματοῦχος κομμώτρια, εἶχε ἀνοίξει καὶ κομμωτήριο ἀλλὰ ἀτύχησε. Ἐρωτεύτηκε ἓναν κύριο καὶ αὐτὸς τῆς ἔφαγε τὸ μαγαζί. Ἡ Νάνση εἶχε καὶ τότε αὐτοκτονήσει, ἀφοῦ πρῶτα δήλωσε στὸν ἄπιστο, ἐσὺ στὸ κομμωτήριο ἐγὼ στὸ κοιμητήριο. Καὶ ἔτσι τὸ θέμα διπλώματος τῆς Νάνσης
40 δὲν τὸ ἔθλιγαν. Σήμερα ὅμως ἢ Μελανία ἦταν ἐκτὸς φρενῶν.

Πάνω σ' αὐτὸ σκάει μύτη στὴν πόρτα μία παραπλεύρως γειτόνισσα ἢ κυρία Γιασεμὴ. Καλημέρισε, πλὴν ἢ Μελανία βιαζόταν νὰ βγεῖ στὸ μπαλκόνι. Θιγμένη ἢ κυρία Γιασεμὴ γύρισε στὴ Σταυρούλα, τί ἔγινε Σταυρούλα, οὔτε ἓνα καλημέρισμα, τί ἔγινε;

45 —Ἄ, τίποτα, ἢ Νάνση αὐτοκτόνησε, πέρνα μέσα.

Ἡ Γιασεμή πέρασε μέσα παρ' ὅλα ταῦτα, εἶδε τὸ ὑπόλοιπο τῆς Νάνσης νὰ περισσεύει ἀπ' τὴ μασίνα ἀλλὰ δὲν ἐσχολίασε —εἶχε τρόπους αὐτὴ. Πῆγε κι ἔπιασε πόστο πλάι στὴ Σταυρούλα.

—Καὶ θὰ μείνει ὥρα ἔτσι, φουρνιστὴ; Θὰ πουντιάσει. Τί πλέκει;

Παύλος Μάτεσις, *Πάντα Καλά* (1998)

- * Σχολιάστε τὴ γενικὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ ἐπεισοδίου καὶ τὴ στάση τοῦ ἀφηγητῆ.
- * Σχολιάστε τοὺς χαρακτήρες ποὺ σκιαγραφοῦνται στο ἀπόσπασμα.
- * Ἀναλύστε καὶ σχολιάστε τὴν περιγραφή τῶν λεπτομερειῶν.
- * Τί σας ἔκανε μεγαλύτερη ἐντύπωση στο ἀπόσπασμα αὐτό; Περιγράψτε τὶς ἀντιδράσεις σας.

1. (β)

*MAL DU DÉPART*¹

Θὰ μείνω πάντα ιδανικὸς κι ἀνάξιος ἐραστής
τῶν μακρυσμένων ταξιδιῶν καὶ τῶν γαλάζιων πόντων,
καὶ θὰ πεθάνω μιὰ βραδιά, σὰν ὅλες τὶς βραδιές,
δίχως νὰ σχίσω τὴ θολὴ γραμμὴ τῶν ὀριζόντων.

5 Για τὸ Μαδράς, τὴ Σιγκαπούρ, τ' Ἀλγέρι καὶ τὸ Σφάξ²
θ' ἀναχωροῦν σὰν πάντοτε περήφανα τὰ πλοῖα,
κι ἐγώ, σκυφτὸς σ' ἓνα γραφεῖο μὲ χάρτες ναυτικούς,
θὰ κάνω ἀθροίσεις σὲ χοντρά λογιστικὰ βιβλία.

10 Θὰ πάψω πιά γιὰ μακρινὰ ταξίδια νὰ μιλῶ
οἱ φίλοι θὰ νομίζουνε πὼς τὰ ἔχω πιά ξεχάσει,
κι ἡ μάνα μου, χαρούμενη, θὰ λέει σ' ὅποιον ρωτᾷ:
«Ἦταν μιὰ λόξα νεανική, μὰ τώρα ἔχει περάσει ...»

15 Μὰ ὁ ἑαυτὸς μου μιὰ βραδιὰν ἐμπρὸς μου θὰ ὑψωθεῖ
καὶ λόγο, ὡς ἓνας δικαστὴς στυγνός, θὰ μοῦ ζητήσῃ,
κι αὐτὸ τὸ ἀνάξιο χέρι μου ποὺ τρέμει θὰ ὀπλιστεῖ,
θὰ σημαδέψει, κι ἄφοβα τὸ φταίστη θὰ χτυπήσει.

20 Κι ἐγώ, ποὺ τόσο ἐπόθησα μιὰ μέρα νὰ ταφῶ
σὲ κάποια θάλασσα βαθιὰ στὶς μακρινὲς Ἰνδίες,
θὰ ἔχω ἓνα θάνατο κοινὸ κι θλιβερὸ πολὺ
καὶ μιὰ κηδεῖα σὰν τῶν πολλῶν ἀνθρώπων τὶς κηδεῖες.

Νίκος Καββαδίας, *Πούσι* (1947)

- * Σχολιάστε τον τίτλο του ποιήματος σε σχέση με το περιεχόμενο.
- * Ποια είναι τα αισθήματα που περιγράφει το ποίημα;
- * Ποια είναι τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά της τεχνικής του ποιήματος;
- * Τί σας εντυπωσίασε περισσότερο σ' αυτό το ποίημα. Περιγράψτε τις αντιδράσεις σας.

¹ Στα γαλλικά: το πάθος της αναχώρησης, ο πόθος φυγῆς.

² Μαδράς: λιμάνι της νοτιοανατολικῆς Ἰνδίας· Σφάξ: λιμάνι της Τυνησίας